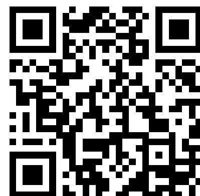
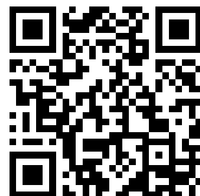

Ianua artis Lulli.

Introductorium admodum breue et succinctum

ad omnes scie͂tias. quod Ianua artis illuminati doctoris magistri Raymundi Lulli nu͂cupatur. In q̄ quidem ianua artis agitur de rebus creatis & increatis. videlicet de Corporalib' Spu͂alibus & Diuinis. Hoc au͂t vl' explicite vl' implicite intelligẽdo

[illegible]
[illegible] me peult [illegible]
[illegible]
est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
Et ne desplaise a ma foy
Car il vault [illegible]
[illegible]

¶ Clementissime deus cū tua gratia ⁊ auxilio Incipit liber q̄ vocat̄ Janua artis. excellētissimi mgr̄i Raymūdi Lulli

IN noīe Jesu (in quo om̄e genu celestiū. terrestriū. ⁊ infernorū flectatur) valeat intellectus noster lumine fidei illuminari. illiq; oīno subijci. vt eo clarificet̄ ⁊ euigoret̄ in speculatione siue intuitōne sui obiecti. Qm̄ q̄q; naturalē ⁊ ꝯcreatum habeat habitū. q̄ nō modo ꝯclusiones (ex quaꝝ frequētatōe sibi acquirit habitū qui scientia dr̄) attingere pt̄. necnō ꝑma ꝑncipia (ex quoꝝ frequentatōe vendicat sibi habitū. q̄ dr̄ intellectus) sed etiam altissimas causas. ex quaꝝ siue actus frequentatiōe sibi generat habitū. q̄ sapiētia appellat̄. tm̄ q2 finitus. ⁊ nō q2 finitus simpl'r. s3 q̄a materie īmersus. ⁊ nō q2 materie īmersus. s3 q2 infecte materie non valet. hos absq; maxima difficultate habitus attingere. Quia a deuiatione finis oportet etiā modus habendi se ad finē deuiari. Ordinat̄ q̄dem intellect⁹ ad volūtatē ei ostēdēdo q̄d diligendū ⁊ eligendū. Uolūtas aūt ad deū dūtaxat. nō tm̄ natura. In cui⁹ actus rectitudine ceteri regulant̄ ⁊ dirigūtur. ⁊ econuerso. ideo qd̄ primo erat scibile ei post scibile factū est. Propter qd̄ ordine ecōuerso procedendū est. in operatōe ipius intellect⁹ a ꝯpositis videlic3 ad simplicia. ⁊ a simplicib⁹ ad diuina. Ut inq̄t apl'us Inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt intellecta ⁊c̄. Propterea a ꝑmis actib⁹ creaturaꝝ essendi sumūt̄ act⁹ intelligēdi natura. Primis q̄dē ignotis ignoscūtur ⁊ vltimi. Qm̄ queādmodū se h3 res ad eē. sic ad ītelligi Ideo ad eē incipiam⁹. qd̄ in denario ꝯsistit nūero. Substātiā videl3. q̄titatē. q̄litatē. ⁊ cetera p̄dicamēta. q̄ q̄uis eq̄ vl'iter sint. ordinē tm̄ inter se gerūt. Nā suba ꝑor est oīb⁹ accn̄tib⁹ natura ⁊ ꝑfectōe. Natura q̄dem q2 p̄supponit̄ ab his. Quedā p̄supponūt ipā3 subam in absolutōe et q̄dā in repectu. Perfectōne. q2 illa sc3 suba. p se. in se. de se. ꝑpter se ⁊ sui. Alia vo p ipam. in ipa. de ipa. propter ipam. ⁊ ipi⁹ possessiue. Queq̄dē suba q̄ddā bonū magnū potēs ⁊c̄ dr̄. Qd̄ q̄dē bonū magnū ⁊c̄. ꝯcretū est includēs plura. formale q̄dē siue abstractū ⁊ materiale siue substractū. Abstractū q̄dē est bonitas sub rōne boni. Substractū vo est ipm̄ eē ꝯstitutū de magnitudine. duratōe. ptāte. ⁊ ce-

teris. que q̄dem se habent vt materia bonitati. Et sic ecōuerso mag nū inq̄tū magnū. magnitudo ē rō formalis. ⁊ eē est cā materialis qd̄ ↄstat de omībꝫ p̄ncipijs excepta magnitudine. q̄ est forma et rō formalis inq̄tum magnū. Et sic de ceteris alijs p̄ncipijs suomodo Aliter bonū inq̄tū bonū naturā boni p̄cat. qd̄ est formale. Esse ṽo p̄cat materiale. Qd̄ ↄstat de tribꝫ correlatiuis. videlicꝫ bonificatiuo bonificabili ⁊ bonificare

¶ Est sciendū: q̄ qd̄libet p̄ncipioꝝ istorūꝫ est forma alteri ⁊ materia Forma inq̄tū informat aliud p̄ncipiū Et materia inq̄tū informat̄ ab alio p̄ncipio. Et est qd̄libet istoꝝ cā formalis ⁊ cā material' toti⁹ qd̄ est substātia. q̄ q̄dē ↄstituta ē ex oībꝫ p̄ncipijs p̄ mutuā informationē. Que talis substātia d̄r chaos siue materia p̄ma siue ile. siue ens informe. Et est determinabilis indifferēter. h̄ est p̄ quācunq̄ formā sibi aduenietē q̄m ad hāc nec ad illā p̄ se minie determiat̄ Et q̄q̄ hec sub̄a talis sit q̄lis p̄dicata ē videlꝫ chaos indifferēs determinabil' ⁊c̄. tñ q̄ꝛ nullū ↄtractiuū repit̄ ad qd̄ vt talis referat̄ velut dispositio ad aptitudinē. oportuit deum aliq̄s formas sp̄eales produxisse. q̄ eēnt ↄtractiue ei⁹ ↄtrahibilitat̄. Que q̄dē sunt ex vno latere corporeitas. q̄ vna tm̄ nūero est Ex alio aūt sp̄ualitas. q̄ q̄dem plurificata ⁊ differētiata est s̄m plurificatiōem ⁊ drīitiam angeloꝝ Et q̄ꝛ he forme angeloꝝ sunt remotissime. nō mō a sensibꝫ. verū etiā ab imaginatōe ⁊ cū nostra notitia vt talis incipiat ⁊ ortū habeat a sensibꝫ. ideo ab altera p̄te. videlꝫ a corporeitate inchoādū est. Que q̄dē corpeitas forma simplex ē creata de nouo i se ṽtualr̄ gerēs trinā dimēsionē naturalr̄ ē ordinata ad finē imediatū ⁊ p̄t mediatū Immediat⁹ q̄dē est ip̄m agere. videlꝫ corporeare. Mediat⁹ ṽo est ip̄m corporeatū. qd̄ est substātia. q̄ corporeabilis erat. nūc corporeata p̄ ip̄am corporeitatē rōne corporeatiui vt forma vt aptitudo siue potētia actiua q̄ substātiā corporeat in se mediāte sua potentia passiua. siue in materia siue in dispōne. cōicādo ei totā suā eēntiā. ⁊ q̄cq̄d in illa h̄ꝫ coporeatiuū videlꝫ ⁊ corporeabile ⁊ trinaꝫ dimēsionē. itaq̄ p̄ mutuā informatōnem seruādo iusticiā in actibꝫ eorum resultat vnū numero qd̄ corp⁹ eē d̄r. cui cōicate sunt he. s. bonitas

magnitudo. duratio &c. per ipam substātiā. Itaq3 illud propterea dr bonū magnū &c. ɔfusum indeterminatū informe cahos z ile in genere corporaliū determinabile p quācūq3 formā corporalem. in q̄ q̄dem corpore considerant plura ƀm drītiam. videlz pncipiū. me diū. ɔsistentia. z ppzietas. Principiū est triplex. videlz effectiuum essentiale. z coessentiale Effectiuū q̄dē deus. eēntiale vo sunt partes absolute ipm totū tale ɔstituētes. videlz corpeitas cuz ipa ɔsistētia vlī. que dr suba. Coessentiale forma z materia vt composite. ita loquar de simplicibꝫ. Mediū pncipij effectiui est ipa corpeitas cū substantia. Mediū pncipij essentialis est mutua informatio. Mediū pncipij coessentialis est actus actiuꝰ forme in materiaz. z passiuus materie sub forma. Cōsistentia extrema z finalis. Extrema vnius partis cū alia velut substātie z corpeitatis. Finalis vo est ipm totū qđ corpꝰ dr. Proprietas est eiꝰ finis īmediatꝰ q̄ corporeificare dr. Et in tali esse (vt supra de substātia dictū est) ɔtrahibile z determinabile nullū hñs ɔtractiuū ad qđ vt tale referaꝛ z ad illud ordinetur Creauit deus spēales formas ɔtractiuas z determinatiuas eiꝰ ɔtrahibilitatis z determinabilitatis. videlz decez formas celoꝝ. z quatuor elementoꝝ. z vnam que vegeteitas dr. que est simplex. z sex formas sensuū z imagineitatē simplicem. Quaꝝ quelibet istarū ɔtrahit z determinat ipm corpus cōtrahibile z determinabile ƀm spēm eius. Ad quā ɔtractōem. determinatōem. z informatōez. vt totum siue ɔpositū sit ordinaꝛ. In qua q̄dem ordinatōne oportz ipas habere ppzietates. actiuā videlz z passiuā. Actiuam qua operantur. Passiuā qua patianꝛ. Ad quā q̄dez ordinatōem oēs tā celorum q̄3 elementoꝝ equalr se hñt. Sed q2 esse elementoꝝ p̄supponiꝛ vegetatis. sensatis. imaginatis. z rōnalibꝫ. iō ad eoꝝ opatiōem inchoandū est. Quoꝝ forme q̄uis eq̄liter se habeāt ad dictā determiatione seu ɔtractōem. igneitas tn̄ p se cū suo igneitiuo. vt q̄ igneat ipm pmū corpꝰ. vt igneabile. ɔtrahibile. z determinabile in suā specie cōmunicādo suā naturā illi. z q̄cq̄d hz in se. videlz ppzietates correlatiuas. z accñtia spēalia z sibi ppzia. s. caliditatē. luciditatē. subtilitatē maiorē. z leuitatē maiorē Aereitas q̄dē cū suis ɔpetētibꝫ actiua

qua ꝛ passiua .in qua opat (vt dictū est de igneitate) ↄtrahit ꝛ deter
minat ipm corp⁹ cōicando ei naturā suā. ꝛ qcqd hꝫ i se substātialr
ꝛ accn̄tia spēalia ꝛ sibi ꝓpa. videlꝫ humiditatē. diaphaneitatē. sub
tilitatē minorē. ꝛ leuitatē minorē. Aqueitas qdē cū suis ꝓprietatib⁹
(vt de igne ꝛ aere dictū est) cōicat ei accn̄tia spēalia ꝛ sibi ꝓpria. vi
delicꝫ frigiditatē. albedinē. grossitudinē minorē ꝛ pōderositatē mi
norē. Terrestreitas ꝟo vt supiores forme se hꝫ ad eādē ↄctōem seu
determinatōem. sua tn̄ spēalia ꝛ sibi ꝓpria accn̄tia spēalr ↄmunicā
do siccitatē scꝫ ꝛ nigredinē. grossitudinē maiorē. ꝛ ponderositatem
maiorē. sic ꝙ ex qlibet istaꝝ cuꝫ ipo pmo corpore vt forma. ꝛ vt ma
teria ꝛ cā formalis ꝛ cā materialis mutua informatiōe mediāte con
stituit̄ vnuꝫ sub specie cuiuslibet istaꝝ formaꝝ determinatū. scꝫ de ig
neitate. ꝛ de ipo pmo corpore efficit̄ ignis. ꝛ sic de ceteris elemētis. ex
quoꝝ ↄtractōe ↄstituta sunt quatuor elementa simplicia. q qdē ele
menta simplicia vt forma ꝛ vt materia cuiuslibet alijs. ꝛ vt cā for
malis ꝛ cā materialꝭ toti⁹ mutua informatōe mediāte ↄstituūt ꝛ in
eē ponūt vnū esse cōi determinatōe noiatū. qđ elementū cōe đr. In
q eque tā ƀm subas q̄ꝫ ƀm accn̄tia ingrediūt̄. ita ꝙ ex substātijs sub
stātia resultat. ꝛ ex accn̄tib⁹ determinatio qdā eqli gradatōe equalr
resultat. Qđ qdē resultatū ꝛ ex his ↄstitutū ꝛ ꝓportionatuꝫ eqliter
materia pma omniū generabiliū ꝛ corruptibiliū đr. in q ↄsiderant̄
pncipiū. mediū. ↄsistēria. ꝛ ꝓprietas. Principiū effectiuū essentiale
ꝛ coessentiale. Effectiuū de⁹ et ipa q̄tuor elementa. Essentiale dicta
q̄tuor elemēta vt forma ꝛ vt materia. ꝛ vt cā formalis ꝛ vt cā mate
rialis. Coessentiale forma ꝛ materia vt ↄposite de simplicib⁹. Me
diū pncipij effectiui vt ita loqr. mediū pncipij eēntialis ꝛ medium
pncipij coessentialꝭ. Ipa q̄tuor elemēta pncipij effectiui mediū dicū
tur. ꝛ eoꝝ mutua informatio mediū pncipij eēntialis đr. Mediū
vero pncipij coessentialꝭ est act⁹ actiu⁹ forme in materia. ꝛ passiuus
materie sub forma. Proprietas ei⁹ nulla est actiua vt talꝭ. ꝫ tn̄ est
passiua. videlꝫ subijci ꝛ eē subiectuꝫ oim formaꝝ aduenientiū tā sub
stātialiū q̄ꝫ accidentaliuꝫ nullam in se habens. sed determinabile ꝛ
potentiale ad quācunq.

DEinceps aūt creauit deus formā vnā spcalē ⁊ simplicē q̄ vegeitas dr apta ꝯtrahere ⁊ determinare sm ordinē suē nature vt de ceteris ipm pmū corp⁹ nature. quod materia pma siue cahos oīm corporaliū. sicut est dr ꝯtrahibile. Cōtrahitur aūt p ipam mutua informatōe vti de formis q̄tuor elemētoꝝ dictū est ex vnione q̄ruz siue informatōe resultat ꝯstitutū. qđ vegetatiua dr. Que q̄dem vegetatiua in ipso pmo ꝯstituto elemētoꝝ. qđ materia oīm generabiliū ⁊ corruptibiliū dictū est. inserit sicut olea in oleastro. Ut inq̄t mgr̄ Raymūd⁹ in arbore scieꝝ totū ipm qđ ꝯsistit vel ꝯtinet localiter p totū ꝯcauū. In q̄ vegetatiua ꝯsiderant pncipiū. medium ꝯsistētia. ⁊ ꝓprietas. vt de elemētis dictū ē. Proprietas vo ē informare vel q̄si in sua specie denoīare seu vegetare (vt ita loquar) ipm elemētū ꝯmune in sua specie determinare seu quasi

RUrsus vo creauit de⁹ sex formas sensuū. visitiuitatē videlicz auditiuitatē ⁊c. Quaꝝ q̄libet ꝯtrahit ⁊ determinat pmum corp⁹ nature. qđ ꝯtrahibile erat eo mō q̄ de supioribꝫ formis dictū est. mutua informatōe eaꝝ ꝯstituūt vnū noīatū sua denomīatōe cuiuslibet formaꝝ illaꝝ pdictaꝝ. videlꝫ visus. audit⁹. gustus ⁊c. Et in quolibet istoꝝ ꝯsiderant vt de vegetatiua dictū est. Ex q̄bꝫ oībꝫ mutua informatiōe mediāte vt forma ⁊ materia cuiuslibet alteri. ⁊ vt cā formal' ⁊ cā material' toti⁹ ꝯstituit vnū cōi noīe designatū qđ sensitiua siue sensus cōis dr. q̄ sicut vegetatiua ī elemēto cōi inserta est Ita iste in vegetatiua imediate. ⁊ in elemētatiua mediate

INsup de⁹ imagineitatē creauit. q̄ q̄dē forma est simplex gerēs in se appetitiuā. retentiuā. ⁊ extimatiuā. q̄ sīt sub natura sine potētie vtuales. ꝯtractiua videlicꝫ apta ꝯtrahere siue determinare ipm pmū corp⁹ nature. qđ ꝯtrahibile erat. Ex q̄ꝝ vnione siue mutua informatōe (vti de ceterꝫ dictū ē) resultatū ⁊ ꝯstitutū in eē ponit vnū qđ imaginatiua dr. in q̄ q̄dē ꝯstituto ꝯsiderant. vt ī aliȷs dictū est Et istud est forma incerta in sensitiua īmediate. ⁊ in aliȷs mediate. Et he oēs. scꝫ vegetatiua. sensitiua. ⁊ imaginatiua sunt forme immerse in ipa materia pma. pma dico oīm generabilium ⁊ corruptibiliū. q̄ est elemētatiua siue elemētū cōe. Ingenerabiles uō ⁊ incor

ruptibiles sm istud esse. generabiles vero z corruptibiles sm esse particulare seu sm grad⁹ eorum. in q̄s grad⁹ reducũtur p ip̄a agentia naturalia. tādē q ex ip̄a materia p̄ma z istis formis resultat vnum artificiū nature. in q̄ z p q̄d p̄ducũtur z in esse veniũt oĩa p̄ticularia elemētata. vt ita loquar videlȝ absoluta z subunita. Absoluta q̄dē triphariā sumũt diuisionē. Primo mō elemētatū de q̄tuor elemētis p̄stitutū. z determinatõe gradatõe accn̄tali eq̄li gradatõe eq̄liter gradatū. Et vt dictū est supius. tale ē materia p̄ma. Scd̄m vo est p̄stitutū de eisdē elemētis. z determiatõe eq̄li gradatõe inequalr gradatū iuuamine p̄prietatis loci. Et istud vocat̄ sphera. q̄ est q̄druplex. ignea. aerea. aq̄a. z terrea. Tertiū vo p̄stitutū est de eisdem elemētis z determinatõe accn̄tali ineq̄li gradatõe ineq̄liter gradatū. z hec elemēta vltima sunt p duo p̄ma. z in ipsis z p ip̄a generãtur z corrũpunt̄. z p̄sistũt mar̄ie in trib⁹ spheris. in aere videlȝ. in aq̄. z in terra. In terra q̄dē metalla. aurū. argētū. gipsus. calx. sulphur. lapides cāpestres. z lapides p̄ciosi zc̄. In aq̄ tur siliherbositas scũa zc̄. In aere vo exaltatões. vapores. nubes. grādines. coruscatões. tonitrua. fulgura. comete athomi zc̄ Oĩa hec dicũt̄ elemētata absoluta ab vnione vegetatiue. sensitiue. imaginatiue. z aĩe rõnal̄. z sĩ̄ finis seu p̄clusio omniū vniuersaliū vt talia

Subunita vo p̄ducũt̄ in eisdē spheris p̄stituta de dictis q̄tuor elemētis. z eē cuiuslibet formarū sm suā spēm. videlȝ de esse elemētatiue seu elemēti cõis p̄ticl̄arisati. z de vegetatiua efficit̄ vegetatū. vt plāta. Et de dictis etiā substātijs elemētalib⁹ siue de elemento cõi q̄d est materia p̄ma. vt in tertio. z de ip̄a sensitiua efficit̄ z p̄ducit̄ vnū q̄d aĩal d̄r siue sensatū. q̄d reperit̄ in trib⁹ spheris. scȝ aerea. aq̄a z terrea. In aerea. musca. cicades. papilones zc̄. In aq̄ sardine. cancri. cõche zc̄. I terra scarabes. formica. z oẽs vmiculi terre Imagiata vo eādē p̄stitutõnem h̄nt. videlȝ de materia p̄ma in p̄ticulari z imaginatiua. p̄suppositis tñ p̄dictis duab⁹ formis sm ordinē nature cuiuslibet. q̄ repiũt̄ z existũt. generãt z corrũpũt̄ vt cetera elemētata in dictis trib⁹ spheris In aere vo aq̄la. vultur. colũba. turtur zc̄. In aq̄ vo balene. delphines. vituli marini. In terra vo leo. bos. asin⁹ zc̄

Unde ē notandū q oīa hec vegetata sensata ⁊ imaginata generant ⁊ pducunt in eē indiuiduali p ipa agentia vniuersalia videlicꝫ q̄tuor elemēta q̄ sunt in ipo cahos siue materia pma ⁊ hoc cū iuuamine agentiū particulariū ⁊ influentie corpoꝝ superioꝝ. Et qm̄ ante pductōem alicuius ipoꝝ nullū erat agens pticulare quo vniuersalia iuuarent. ideo oportuit agens supnaturale spēs generū in pmis indiuiduis actuare. vt habet Gen̄. j. De pductōe seu actuatōne dictaꝝ specieꝝ in dictis primis indiuiduis qbꝰ ex natura datus est modꝰ iuuādi ⁊ impssionādi dicta q̄tuor elemēta qđlibet sm̄ suā spēm. Quoꝝ agentiū particulariū iuuamen ē impssio ⁊ determinatio ipoꝝ agentiū vniuersaliū q̄ impssionata determinant. siue coartant. ad spēm ⁊ naturā ip ius agentis pticularꝫ. vł ipius impssionantis qđ idē est. Hoc pacto q dictū agens particulare sinꝫ qđlibet viuū vtit ipa vegetatiua recipiendo ab extrinseco de materia elementoꝝ. vt alimentū ꝯuertendo illud in alitū vel subam aliti. Qm̄ actꝰ ppriꝰ ipius vegetatiue est vegetare. id ē vnā substantiā in aliā transmutare. in qua trāsmutatōne multis vtitur potentijs. Aliq̄ sunt q̄ pcedunt actū vegetatōis siue mutatōis vniꝰ substantie in aliā. Et he sunt q̄tuor. videlicꝫ appetitiua. retentiua. digestiua ⁊ expulsiua. Et q̄libet istaꝝ vtit suo elemento tāq̄ instrumēto. vt appetitiua aere q̄ ē ipletiuus. Retentiua vtit aqua q̄ est restrictiua. Et digestiua igne q̄ ē dilatatiuus ptiū. Et expulsiua terra. q̄ ē euacuatiua. Et rōne istaꝝ potentiaꝝ hꝫ suos actus videlicet appetere. retinere. digerere. ⁊ expellere. Ita q p appetitiuā appetit extrinsecū. vt suā naturā valeat ꝯseruare. Et p retentiuā retinere. p digestiuā digerere In q̄ qdē actu digestionis natura sagax separat purū ab impuro. Qđ q̄dē impuꝝ expulsiua expellit. Puꝝ h̄o in epar tendit vł reponit. Et iteꝝ digestiua digerit naturaq̄ȝ separat puꝝ ab ipuro. Impuꝝ h̄o in vrinā p expulsiuā expellit. Puꝝ h̄o etiā digerit ⁊ purū a natura separat ab ipuro. Purū q̄dē vno mō pt dici ea portio q̄ ē sanguis venalis q̄ in venis ponit. Alio mō illa portio q̄ in locū generatōis reponit. qđ videt ꝯsonū rōni. cū in tali portiōe sit impssio generātꝫ. ⁊ nulla alia indigeat digestione. Alia

vero q̄ in venis humiduꝫ ꝯradicale dicta ē. iteꝝ digerif ꝛ purū ab impuro sepaf. puꝝ ad ꝯseruatōem hūidi radicalis mittif ꝛ ei vltimate deseruit. qd̄ q̄dē humidū radicale ē. ꝛ dr̄ illa ꝯueniẽtia siue ꝑportio subalis elemētoꝝ necessaria ad introductōem forme q̄ fuit in illo instāti ꝑductōis ipaꝝ formaꝝ subaliū Et isti humido radicali deseruit humidū cōradicale qd̄ sanguis venalis dr̄. Impuꝝ q̄dem ē. ex q̄ vngues capilli sudor sextipedes ꝛ oīa sufflua ꝑducūf Alie ꝟo potētie sunt. q̄ sequunf dictū actū. ꝛ he sunt generatiua corruptiua augmētatiua diminutiua lineatiua mēbrificatiua. q̄ꝝ actus sunt generare. corrūpere ꝛc̄. Et cū illud seu illa portio q̄ ad locū generatōis reposita ē decidif ab eodē agēte ꝑticulari. videlicꝫ a forte in actu generatōis siue coit⁹. mittif siue seminaf in cāpo nature. hoc ē in matrice mulieris. vbi vniuersalia agētia agunt ꝛ dispo nunt mutādo semen illud siue materiā de vna dispōne in aliā q̄usq3 introducif ipa aīa vegetatiua. Rursus q̄dē. q2 alligata siue impressionata ad alias sup̄iores formas agūt ꝛ disponūt ipam materiā ad introducendā formā q̄ sensitiua dr̄. Et iteꝝ eadē imp̄ssione agūt ꝛ disponūt ipam eandeꝫ materiā ad formam introducēdam q̄ imaginatiua dr̄. Et q2 istud agens ꝑticulare nō mō alligauit ipa agentia vniuersalia ad dictas formas introducēdas. verūetiā ad disponendū vt aīam rōnalē valeat recip̄e vł ab ipa informari. Ita q3 disponūt ipam materiā dicta imp̄ssione viante ꝛ mediāte influentijs corporꝝ superioꝝ. Et hic ē finis toti⁹ nature ad quē oīa vniuersalia ordinanf. Et vt ista clari⁹ elucescāt vniuersalr̄ ꝛ artificiose ꝑ regulas inq̄ramus. Et ꝑmo de q̄stionibꝫ in cōi ꝛ ꝯfuso eē Postea in particulari ꝛ distincto eē. Primo q̄rif. vtꝝ imaginatiua sit. Secūdo q̄d ē. Tertio de q̄ ē. Quarto q̄re ē. Quinto q̄ta ē. Sexto q̄lis ē Septimo q̄n ē. Octauo vbi ē. Nono quō ē. Decimo cū q̄ ē. B

PRima ꝟo notificaf ꝑ b. Et ab ipo b denoīationē sumit. videlicꝫ vtꝝ. Utꝝ dr̄ regula siue q̄stio de b. Hec aūt tres hꝫ species. s. dubitatōem. affirmatōem ꝛ negatōeꝫ. nullā de se hn̄s inq̄sitionē. s3 ad inuestigādā veritatꝭ certitudinē debet artista recurrere ad alias regulas. vt illis mediantibꝫ possit veritatem inuenire. ꝛ

ẜm illā interrogāti rñdere. Et pmo rñdens debet attēdere circa in tentū q̄rentis ⁊ sensum q̄stionis. scđo debet suspēdere actū intus. tertio supponere vtrāq3 partē sub disiunctōe eē possibilē. q̄rto debet recurrere ad alias regulas. ⁊ facta inq̄sitōe ad interrogatōem factā p vtrū q̄ ponit dubitatōem q̄st determinabile determinat affirmatione ⁊ negatōne. rñdeat ẜm iudiciū veritatꝭ reptū in alijs. ¶ Ista aūt regula nō ē inuestigatiua nec p eā q̄rit de aliq̄ sensibili apparēti. nec de aliq̄ credibili sub tali rōne. s3 de omi actu essendi cuiuslibet intelligibilis ac etiā imaginabilis ⁊ sensibilis absentis. Et dicit q̄stio ⁊ regła. Questio q̄dē in hoc. q2 dubie p eā q̄rit de ip̄o actu intelligibili aut imaginabili Regula ẜo inq̄tū regulat intellectū ad debite ⁊ ordinate ẜm naturā rei rñdendū. C

QUid ē terminus interrogatiuus q̄ q̄ritur de q̄dditate rei ẜm q̄tuor spēs corrñdētes q̄dditati ẜm q̄druplicē essendi actum Qñ de omi ente q̄d est in se pmo p istā regulā debet q̄ri. scđo quid h3 in se. tertio q̄d est in alio. q̄rto q̄d h3 in alio. Per pmā spēm siue interrogatōem q̄ regulat intellectꝰ q̄d ens ē in se. est rñdendū p q̄dditatē absolutā. Tamē q2 dñe rez sunt nobis ignote. optet eas circūscribere p ppias passiones. ⁊ ideo qñ q̄rit de imaginatiua quid est in se. debet rñderi ē id cui pprie ꝯpetit imaginificare. h̄ ē imaginatū ꝯponere. Hoc tñ notādū q imaginificare qđ est actus nō ponit in hac rñsione p se. s3 p dñā intrinseca. qm aliter hec diffinitio nō esset q̄dditatiua cū daret p extrinsecū diffiniti. Per scđam ẜo spēm rñdet p q̄ditatē habitā interius. videlic3 q̄d ip̄a h3 in se rñdēdū est p sua intrinsece inclusa in se. sicut sunt imagineitas corpꝰ ⁊c. Per tertiā ẜo idē rñdet p q̄ditatē respectiuā. videlic3 q̄d ē in alio. est forma potētia pars finis totum pfectio effectus plenitudo ⁊c. Per q̄rtā ẜo spēm q̄rit de q̄ditate exteriꝰ habita. ad quā q̄uis rñderi possit q h3 in alio oia q̄ in se h3. pprie tñ rñdet q in alio h3 actū operandi. tam pprium q̄3 appropatū quicūq3 sit. Hec aūt regła designatur p C.

DE q̄ est terminꝰ interrogatiuꝰ ⁊ explicitus ꝯtinens implicite aliū terminū. videlic3 cuius. Per de quo aūt q̄rit de q̄ditate

ꝑ modū materialitatꝫ hñs duas spēs ſm duas ꝯsideratōnes q̄s intellectus hꝫ ab ipa re ſm ꝙ res ipa duos hꝫ ordines seu habitudines. Primus ꝟo sump⁹ ab ordine tractādi ē ſm ꝙ respicit inferiora. Scd̄s ꝟo ſm ꝙ respicit ſupiora. Et iō hec regula duas habet spēs. qb⁹ intellect⁹ regulat̄ tā in mō interrogādi q̄ȝ etiā r̄ndēdi. Quaꝝ p̄ma est de q̄ p̄mitiue est imaginatiua. Ad qd̄ dicendū est de se. Nā respiciendo inferiora de nullo est. imo subiectū est ꝛ p̄mū sue dn̄e ꝛ in latitudine sui p̄dicamēti a nullo. imo qd̄libet ab ipsa deriuat̄. Scd̄a ꝟo ē de q̄ deriuatiue ē imaginatiua. Dicendū ē. ꝙ de imaginitate. ꝛ p̄mo corpe ꝛc̄. vt ptꝫ intuenti. Cui⁹ ꝟo est terminus interrogatiu⁹ hñs duas spēs ſm ꝙ ipa res p̄t ꝯpari ad se aut ad aliū. Si ad se. ad interrogatōem factā ꝑ cui⁹ r̄ndendū ē ꝙ sui. Si ꝟo ꝯparat̄ ad aliud. r̄ndendū ē ꝙ ē alteri⁹. videlicꝫ dei orbis ꝯcauitatꝫ vniuersaliū imaginati ꝛc̄. Designat̄ āt hec regl̄a ꝑ D.

Quare ē termin⁹ interrogatiuus q̄ q̄rit̄ dupl̄r ſm duplicē modū essendi rei. Nō tn̄ de mō q̄rit. sꝫ de q̄ditate subiecta mō. videlicꝫ q̄re formal̄r ꝛ q̄re final̄r. Quare formal̄r sibi vult. i. ꝑ quā rē. et q̄r e final̄r. i. ꝓpter quā rē. Quare aūt formal̄r duas hꝫ spēs. secūdū ꝙ res ipa duas hꝫ habitudines. Prima est in q̄ꝫtū abstrahit ab om̄i respectu ponēs tm̄ q̄ditatē rei cui cōpetit ꝑseitas ſcans essentiā. Et sic ad interrogatōem factā ꝑ q̄re final̄r r̄ndendū est ꝑ istam spēm ꝙ est ꝑ se. Scd̄a aūt spēs in q̄ꝫtum respicit p̄ncipiū formale aut effectm̄. Et gr̄a hui⁹ ꝯpetit ei ꝑalietas vt ad dictā interrogationē factā ꝑ q̄re formal̄r r̄ndendū ē ꝑ aliud. s. ꝑ essentialia aut pes effectiuū. Scd̄o q̄ritur ꝑ q̄re ſm modū ꝑ quē ē res ad aliq̄d. Et q꞉ res ipa dupl̄r ꝯsiderat̄ in ordine ad aliq̄d. ideo quare final̄r hꝫ duas spēs q̄b⁹ intellect⁹ regulatur ꝛ dirigit̄ ad recte inq̄renduꝫ debiteq̄ȝ r̄ndendū. Prima respicit habitudinē intrinsecā. Scd̄a ꝟo extrinsecā. Quare ergo est ꝑ p̄mā spēm final̄r. r̄ndendū est ꝓpter se cum om̄e qd̄ aliquo modo potest absolui p̄mo est ꝓpter se q̄ȝ ꝓpter aliud. Et sic imaginatiua est ꝓpter se. ꝑ secundā speciem ꝛ habitudinem est ꝓpter aliud. vt ꝓpter vniuersam ꝯcauitateꝫ lune ꝛc̄. Et designat̄ hec regula ꝑ E

Quātū est termin⁹ q̄rēs de designatōe tātitatis subiecti. ꝛ h̄ du pliciter. ſm ꝙ designatio ipa duplicē modū hȝ ad ipam rem Et ſm talē duplicitatē duas hec regula hȝ spēs. scȝ q̄tū ꝯtinue. ꝛ q̄ tū discrete. Et qm̄ ars reuerēdissimi magr̄i ē gn̄alis. ideo hec regl̄a nō mō q̄rit de q̄titate rei. ſȝ etiā de ipa tātitate vt valeat qualibet cō ꝓcedere formalitatē vti īfinitā ꝛ finitā Prima ṽo spēs est q̄ ꝯtinue q̄rit. ꝛ ideo gn̄alr̄ rn̄dendū est ꝑ finitatē vel infinitatē aut ꝑ indifferentiā. determinate aūt. vt de imaginatiua est finita. ꝛ tāta q̄ta ē q̄dditas ꝛ ꝯcauitas lune. ꝛ q̄tū ē subiectū. ꝛ q̄te sunt sue ꝑtes. Scd̄a aūt est in q̄ eodē termino īterrogatiuo de discretōe rei q̄rit. an vna vel plures sit. vt de imaginatiua q̄ta ē ſm istā spēm. rn̄dendū est ꝙ vna in suo nūero. videlicȝ in ꝑtib⁹ coessentialib⁹. q̄b⁹ sua vnitas numeralis ꝯsistit discreta. vt ex his simpl̄r discretis. Est etiāȝ plures ſm suaꝝ partiū essentialiū drīā. q̄ ad inuicē nūero drn̄t. vt pȝ intuēti de imagineitate ꝛ corpore. ꝛ corporeitate ꝛ suba ꝛc. Hec q̄dem regula per F designatur

Quale ē termin⁹ q̄ q̄rit duob⁹ modis de ipa re ſm duplicē determinatōem ipi⁹. vna videlȝ nōialis. alia ṽo aduerbial̄. Nominal̄ q̄dē determinat subam. aduerbialis āt actū sube. Et ideo duas hec regula hȝ spēs. Prima ē de determinatōe sube. Et hec etiā est duplex. ſm ꝙ duplex est ipa sube determinatio. q̄daȝ ꝓpria. ꝛ q̄dā appropriata. Et sic cū q̄rit ꝓprie imaginatiua q̄lis ē. rn̄dēdū ē ꝙ imaginificatiua. Per scd̄aȝ ṽo ꝛ appropriate ē sensificatiua. vegetificatiua. elemētificatiua. q̄tificatiua ꝛc. Per scd̄am aūt spēm ꝑncipalē q̄ q̄rit de determinatōe aduerbiali. sic rn̄dēdū ē ꝑ aduerbia terminata in e vel in er. Ut qn̄ q̄ritur q̄liter ē vel opat̄. rn̄dēdum ē bn̄ magnifice. extēse. lōge. late. final̄r. effectual̄r. total̄r. ꝑtial̄r. formal̄r. material̄r ꝛc. q̄ designata est ꝑ G

Quādo termin⁹ est īterrogatiu⁹ q̄rēs de designatōe rei ſm eius ꝑmanētiā. Et q̄ ipa res plures hȝ designatōnes ſm talē ꝑmanētiā. ideo plures hȝ spēs ſcatas ꝑ regulas. c. d. k. Et cā breuitatis relinq̄t intuēti. Hec aūt regula ꝑ H est signata

Ubi termin⁹ est q̄rēs de designatōe act⁹ ēendi cuiuscūq̄ rei. ꝛ

quantitatis vnaq̄q̄ res vnico vbi sit designata fm̄ scōicabilē q̄ntitatē suā multis tn̄ vbificatōibꝰ designari pt. fm̄ ꝙ multa sunt q̄ abstrahūt a tali q̄ntitate. ꝛ aliq̄ q̄ ab oīm. Et ideo plures hec regula hꝫ spēs. fm̄ ꝙ fcāt p regulas. c. d. k. q̄ fcatur p I.

Quomodo est terminꝰ q̄ q̄rit de rei modalitate. Que ē multiplex fm̄ ꝙ mltiplr ad alia ꝯparat. Et qꝛ q̄druplr pt ꝯpari ad aliud. ideo q̄tuoꝛ hꝫ spēs. Ut quō est ps in pte. quō est ps in toto quō totū ē in ptibꝰ suis. ꝛ quō totū trāmittit silitudinē suā extra se ꝛ ptiū suaꝝ. Et fm̄ quālibet spēm rñdēdū ē p mediū gerūdiuū. vt p pmā vniēdo. p scdam ꝯponēdo. p tertiā resultādo. p q̄rtā operādo Ita ꝙ vniēdo se cū alīa aut cū alijs dꝛ ps ꝯpositiua in respectu finali. ꝛ in tali finali eē dꝛ ꝯponēs id qd totū dꝛ qd in illis resultādo ꝛ tale operādo sui ꝛ suaꝝ ptiū silitudinē trāsmittit extra

Cum q̄ terminꝰ ē interrogatiuꝰ. q̄ de rei instrumētalitate q̄rit. Que ad silitudinē modalitatis q̄tuoꝛ gerit spēs. videlꝫ cuꝫ q̄ pars est in pte. cū q̄ pars est in toto. cū q̄ totū ē in suis ptibꝰ. ꝛ cum quo totū trāsmittit silitudinē suā extra se ꝛ ptiū suaꝝ Et qm̄ hec q̄stio tm̄ q̄rit de re cū habitudine ad instrumētū. Ideo ꝓpꝛie ꝛ stricte rñdendo sꝫ rñderi optet p sua coꝛrelatiua. Sꝫ qꝛ oīs artifex dꝫ in q̄ntū pt ampliari in suo artificio. ꝛ tanq̄ a peste a coartatiōe cauere. ꝛ ideo fm̄ habitudinē huiꝰ interrogatōis pt ampliari rñsio fm̄ ea que essentialr rei ꝯpetūt. ꝛ etiam fm̄ ea q̄ essentialr ꝯsequūtur He aūt due regule designātur p K.

Et est notandū. ꝙ oēs dicūtur q̄stiones ꝛ regule. Questiones vo inq̄ntū dubie p eas q̄rit de quocūq̄ q̄sibili. Dicūt regule. inq̄ntū intellectꝰ p eas regulat ad directe vereq̄ respondendū Qm̄ intellectꝰ p dictas regulas sicut p sua palacia tendit. ꝛ p species regularū sicut per cameras palacij. intantū ꝙ ipse intellecus bene habituatus istis regulis nō pt deuiari a sua ꝓpꝛia operatiōe ꝛ inuentione veritatis quesiti. Ideo opoꝛtet has regulas coꝛde habere ꝛ illꝭ habituari. qm̄ instrumentū sīt inueniēdi oīm reꝝ veritatē

Rursus ad ipsum pmū cahos ꝛ in pꝛimo gradu reuertamur qd est substātia ꝯtrahibilis ꝛ determinabilis p foꝛmas con

tractiuas z determinatiuas. ad quas vt talis refertur (vt de cor po reitate dictū est) determinatur spūalitate. q̄ forma simplex ordinat ad talem ꝯtractōem. in qua in se ꝯtinet aptitudinē. dispositiōem. si ue formā z materiā. siue tiuū z bile. tiuū vt quo. z bile in quo deter minat ipam substātiā in esse spūali cōicando ei quicq̄d habet in se z recipit mutua informatōe mediante ipsam substantiā. que substāti efficat ipsam spiritualitatem. ita q̄ ex his duabus essentijs vt for ma z vt materia. z vt causa formalis z causa materialis resultatum est vnum quod spiritus. b. dicit̄. in quo substātia recipit eē spūale qđ accidit ei. qm̄ de se talis nō erat. Et spūalitas recipit esse substā tiale. qđ eodem modo accidit ei. cū de se talis nō esset. Et hoc esse est plurificatum in tot supposita quot sunt angeli. ita q̄ nō est vnum numero. queadmodū de primo corpore dictum est. Nec d̄r cahos nec genus nisi vnitate ꝯueniētie. Quoniā q̄libet spiritus est sua spe cies. In quo considerantur principium medium. consistentia. pro prietas z status. Principiū effectiuū essentiale z coessentiale. Effec tiuū deus qui factor z creator dicitur. Creator quidem inquantum de nihilo spiritualitatem produxit ipsasq̄ partes substantie. Factor vero in hoc q̄ ex his simpliciter creatis vnum cōdidit qui spiritus b. dicitur. Essentiale principium siue principia ipsa spiritualitas z consistentia vniuersalis siue ipsa substantia quod idem est. vt ab solute. z vt forma. z vt materia. z vt causa formalis. z vt causa ma terialis. vt dictū est. Coessentiale quidem forma z materia. siue ti uum et bile. videlicet spiritualificatiuum. spiritualificabile. et are. vt constitute de simplicibus. videlicet spiritualificatiuo. substan tificatiuo. bonificatiuo. magnificatiuo. et ceteris. Et idem de bili dicitur sicut de tiuo. Medium vero est triplex. videlicz prin cipij effectiui. principij essentialis. et principij coessentialis. Prin cipij effectiui medium sunt ipsa principia essentialia in hoc quod est facere. Mediū principij essentialis est mutua informatio vni us actiua. passiua alterius. z econuerso. Coessentialis vero est ac tus forme in materiā. z materie sub forma. Cōsistētia extrema z fi nalis. Extrema vni⁹ ꝯsistētie cū alia. videlicz spūalitatis z substātie

finalis vero est ipse spūs vt resultatū ex his ⁊ finis eoꝝ. Proprietas eciā dē multiplex. Una ē p ꝯcordātiā. plures vo p dr̄ntiā. Una p cō⁊ cordātiā ab vnitate forme que spūalificare dr. Plures vo sm plu⁊ ralitatē ⁊ diuersitatē potētiaꝝ. q̄s in se ꝯtinet. videlz itelligere velle ⁊ memorari. De qdē sūt ppꝛietates ad q̄s naturalr ordinat habitus ꝯnaturali ⁊ ꝯcreato viāte ⁊ dirigēte ipm spūm ad dictas ppetates siue act⁹. Grad⁹ vo ipi⁹ sunt. qꝛ suppositū ⁊ angel⁹ dr. ⁊ etiā in eo ꝯsideraī gen⁹. spēs. ⁊ indiuiduū. vel īdiuidualitas siue gradus in diuiduatōis. Gen⁹ qdē vno mō est ipa suba. qđ magis ē ꝯsonū rō⁊ ni. cū ex rōne talis sit ꝯtrahibilitas ad plures spēs. ⁊ p̄dicabilitas q̄ simul ei ꝯpetūt duratōe. Natura tn̄ ꝑus nō mō ꝯhibilitas sz etiā act⁹ ꝯtrahibilitatis. ideo ppꝛie gen⁹ dr. Alio mō ipa suba spūalis siue ip̄a spūalitas. cui tm̄ p̄dicabilitas ꝯpetit. Spēs aūt est vno mo do ipa spūalitas. alio vo est ipa spūalitas. b. que designata incōmu nicabilis est vnū ꝯstituēs suppositū. Grad⁹ vo indiuiduatiōis ig not⁹ est nobis vno mō. alio vo ⁊ ꝯfuse not⁹ est in h̄ qꝛ oīs plurali⁊ tas est p dr̄ntiā aut genericā aut specificā aut inequalitatis. vt h̄ su mim⁹. Nō in his est generica. qꝛ oēs sunt suba. nec specifica. qꝛ om nes sunt spūs. Ergo ineq̄litatis. qꝛ q̄libꝫ est maior aut minor altero nō in numero ꝯtinentie. sz in dicto gradu sufficiētie. Et inter dictā maioritatē ⁊ minoritatē ponit mediū. q̄bꝫ nob dicto mō notificat dicta gradatio vel dicta indiuidualitas. Trinamqꝫ formamus ge rarchiam. ⁊ in qualibet earum dictam maioritatem ⁊ medium per ꝯsequens assignamus. Ideo tres ordines in qualibet gerarchia (sicuti sunt) formamus.

Idem esse. eādēqꝫ ꝯstitutionem aiabꝫ attribuim⁹. In quarum qualibet ꝯsiderāda sunt quecūqꝫ dicta sunt de angelis p̄ter ha bitū de genere factōis siue informatōnis. In quo quidē naturā an geloꝝ trāscendūt sup habitū de genere attinctōis. in quo ꝯueniūt attingendo obiecta ītrinseca siue extrinseca. Habit⁹ vo informatio nalis post totū esse ꝯpletū. ⁊ etiā post dictū habitū attinctiuū lar⁊ gitus ē. q̄ viāte ipa aīa informat corp⁹. ⁊ ab hac īformatōe nomē su mit. qꝛ ab animando anima dicitur. sicut angelus ab officio sumit

nomen z nō q natura. q2 de natura sua tm̄ suba spūalis. b. dicitur
Et ipa tota ē in toto corpe. In toto dico z totalr z tota in qlibet p=
te. sz nō totalr. q2 etiā restat. z ē in alijs partib9. Et ē tota in qlibet
pte ↄtinue q̄titatis. z totalr rōne ↄcordātie. z nō totalr rōne dr̄ne
Et q2 ad talē informatōem siue aiationē ordinat. nō dr̄ psona. qm̄
cū corpe illā ↄstituit vt forma z vt materia Aīa ṽo tota ē actiua in
dicta informatōe z corp9 totū passiuū. Quāuis dispō vltia ipius
corpis sit cā occasional (vt ita loquar) inclinatiua aptitudinis aīe
ad ipm īformādū. ita q si in vltio gdu dispōnis ipius corpis aīa
nō crearet apta. imediate corrūperet corp9 q nō eēt vlterius infor
mabile p ipam. nec agēs naturale ad h sufficeret vt dictū gradum
dispōnis redderet. cū a puatōe ad habitū nō sit p naturā regressus

ET quia in ipa aīa repit suba q̄ vna ps et potior eius ē q̄ vt
ↄcreta (vt superi9 dictū ē) ↄtinet in se bonitatē. magnitudinē
duratōem zc. q2 qlibet suā hz essentiā q̄ notificat p definitōem. vt
bonitas ē ens rōne cui9 bonū agit bonū. z sic bonū ē esse. z malū ē
nō esse. In hac qdē orōne ↄtinet definitū copula definitio z illatio
Definitū ṽo ē ipa bonitas. q̄ q̄uis definiri nō possit rōne sue trāsi
cendētie. tm̄ qdā notificatōe exprimit z notificat. Copula appellat ē.
cū q̄ ↄnectit definitū cū definitōe. Et q̄uis pncipalr vniat cū defi
nitione. vel pncipalr vniri videat. tm̄ pus z pfectius vnit cū defi
nito q̄ cū definitōe. cū definitio ad illi9 notificatōem ordinet. sz nō
vt ps definitōis dicit. Definitio ṽo ↄtinet gen9 vel aliqd loco ge
neris z dr̄as determinatiuas z designatiuas illi9 qd gen9 ē. vl lo
co eius ponit Qd in hac definitōe ens ē qd nō tāq̄ supius pdicat
q̄uis videat. sz vt qdā actualitas essendi q̄ ↄuenientia finalis dicit
Qm̄ definitū tale abstrahit a q̄cūq3 alio nō mō a ↄcreto. vt a bono
magno ente vno. verūetiā a q̄cūq3 abstracto qd nō ē ipm. videlic3
ab entitate magnitudine z ceteris formalitatib9. cū in sua rōne for
mali nulli9 pdictaz rōnem includat. sz tm̄ in se duo eē ↄtinet. abso
lutū videlic3 z ordinatū. Qd eē absolutū. ↄstans ē ex trib9 termi
nis. natura qdē talitate z tātitate In q̄ qdē simplicitate ab alijs for
maliter distinguit. vt singularitas qdā. Et q2 oē qd ē ordinat ad

aliquē finē. vt ociositas euitet. ideo oīs bonitas (vt vniuersal'r lo
q̄mur) ꝯstituit de hac absolutōe ꝛ inclinatōe. vt ita loquar. ac de fa
cūditate q̄dā ad habendū finē. Et in hoc tā bonitas creata q̄ȝ incre
ata ꝯueniūt. Sȝ determinate loquendo ē q̄dā bonitas q̄ ad bonū
agere req̄rit ꝑ habere ꝓprietates. vnā videlicȝ actiuā q̄ sit in tali esse
et operet. ꝛ aliā passiuā q̄ sit ꝛ patiat ꝛ actū mediū vnitiuū istarū
potentiaꝝ. q̄ꝝ actiua bonificatiuū dicit. ꝛ passiua bonificabile. ac
tus vo medius ē bonificare intrinsecū. Qui actus cōis dicit. ꝛ de
terminatus. Cōmunis q̄dē nō actiuus neqȝ passiuus. sȝ tm̄ actus
dicit absolute. Determīatiuus vo actiu⁹ in bonificatiuo designat.
passiuus vo in bonificabili terminat. Qui q̄dē actus intrinsecus
dicit. ꝓut terminat in ēentia siue in parte essentiali ip̄ius bonitatꝭ.
q̄bꝫ oībꝫ ꝯstituit in ordine ad finē. q̄ ē bonificare extrinsecū qđ ab
intrinseco tantū termino differt inq̄tū terminat in bonificabile ex
trinsecū. videlicȝ in magnitudinē. duratōeȝ ꝛc̄. q̄ bonificabilia sunt
Et in tali eē ab aliis ꝑncipiis differt numero essential'r real'r se to
ta obiectiue ꝛ se tota subiectiue ꝛ formal'r ip̄a correlatiua ad inuicē
distinguunt nō nūero nec ꝑ ꝯsequēs statu numeri. sȝ tm̄ discretōe
numeri. Est aūt alia bonitas q̄ ad dictū bonū agere de dictis pro
prietatibꝫ nō ꝯstituit in ordine ad actū. sȝ ip̄e ꝓprietates sunt eius
ordinis act⁹. Ita q̄ ꝑma ꝓprietas ꝑ se formal'r originat seu pullu
lāt in de ip̄a bonitate. ꝛ de ip̄a tota bonitate fundamētal'r ꝛ origi
nal'r. nō aūt ꝑ ip̄am bonitatē formal'r seu efficienter. Scd̄a aūt ori
ginat siue pullulat de ip̄a. ꝛ in ip̄a. ꝛ de tota ip̄a bonitate fundamē
taliter ꝛ original'r. nō tm̄ ꝑ se nec ꝑ bonitatē formal'r. sȝ ꝑ ꝑmā pro
prietatē. Et q̄ in dicta bonitate sunt due bonificatōes in ꝑma vt
dictū est. Scd̄a ꝓprietas ē a ꝑma seu ꝑ primā. In secūda vero ter
cia ꝓprietas est a duabꝫ primis seu ꝑ duas primas. Et he ꝓprieta
tes tres adinuicē discretione numeri differūt. q̄uis rōne infinita
tis istius bonitatis quelibet ipsarū dicit suppositū ꝛ persona. Hoc
iterū ideo q̄ in essentia ꝛ nō extra. ꝛ de tota ipsa essentia eternaliter
pullulate sunt. vt ita loquar. quarū cuiuslibet esse est de tota ipsa bo
nitate. ꝛ determinatōne actiua. videlicet in bonificatiuo. ꝛ passiua

in bonificabili. Tertia vero ꝓprietas eodē modo est de ipsa bonita
te ⁊ determinatōe passiua. In prima bonificatōe secūda est a prima
per modū nature. ⁊ per operationē intellectus. Et secūda secūde
bonificatōis est a prima dicte bonificatōis per operationem ⁊ mo
dum volūtatis Que quidē cōstituta est (vt ita loquar) de duabus
proprietatib⁹ prime bonificationis. videlicet de tiuo ⁊ bili abstra/
ctis determinationib⁹. actiua videlicet ⁊ passiua remanentib⁹ fun/
damentationib⁹ ipsarū cuiuslibet. que ad differentiā bonitatis bo
neitas dicitur. Quib⁹ ⁊ cū determinatione cōmuni actiua princi/
pium quoddā constituitur quod spiratiuū dicitur. Unū dico nō
numero nec discretione numeri. sed tantū cōueniētia

¶ Hoc introductoriū est ꝯpositū a reuerendo magistro Pe
tro Degui Mōtis albi. Presbytero seculari. et Inq̇sitore ge
nerali heretice prauitatis ꝑ totā Hispaniā. Correctū ꝟo per
Bernardū de Lauinheta. artiū ⁊ theologie mgr̄m in Colo/
nia. ibidēq̃ impressum in Officina litteraria ingenuoꝝ libe/
roꝝ Quentell. Anno. M.CCCCC.xvi. in Maio

BIBLIOTHEQUE DE LA VILLE
LYON
1896

Ditt

p — 13
14
15 v°
18 v°
25 R
42 v